

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਜੇ.

ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਤੱਲਈ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1980 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2119।

11 ਸਤੰਬਰ 1984

ਮੋਹੰਮਡਨ ਲਾਅ - ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਇੱਕ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ - ਅਜਿਹੀ ਡੀਡ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਹਕਦਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਅਵੇਧ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ - ਕੀ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਗੋਦ ਲਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਇਸਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 5 ਅਤੇ 6)।

ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ, 1972 ਕਰ. LJ 210. ਓਵਰਰੂਲਡ.

ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 14 ਮਈ, 1980 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ, 1979 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ. (ਕੇ. ਐੱਸ. ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਜੀ. ਐੱਸ. ਪੁਨੀਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ),— ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜੀ. ਐਸ. ਤੀਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 6 ਲਈ।

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਜੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ 3? ਨਿਯਮਿਤ!

ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀ ਬਨਾਮ ਤੱਲਈ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਡੀ. ਐੱਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.)

ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ (1) ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

(2) ਇਹ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਕਥਿਤ ਡੀਡ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ

ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਰੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

“ਮੈਂ ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ ਪੁੱਤਰ ਨਵਾਜ਼ ਅਲੀ ਜਾਤੀ ਸ਼ੇਖ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਸਾਹਲ ਤਹਿਸੀਲ ਰਾਜਪੁਰਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹਾਂ, ਨਾ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ, ਨਾ ਧੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਹਾਂ। ਕਰੀਬ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਰੀ ਪੁੱਤਰ ਨੱਥੂ ਜਾਤੀ ਤੇਲੀ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਲੋਚਾਵਾ ਤਹਿਸੀਲ ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ, ਮੇਰੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 9 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਸ਼ਰੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਨੂੰਹ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਹੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਰੀ ਮੇਰੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਮੇਰਾ ਵਾਰਸ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸ਼ਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਰੀ ਮੇਰੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਵੀ ਲਗਭਗ 9 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸਮੇਤ ਮੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਸ਼ਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

(1) 1972 ਕਰ. ਐਲਜੇ 210.

ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਮੇਰਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸ਼ਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਹੀ ਮੇਰਾ ਇਕਲੌਤਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਕਰਮ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰਾ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਸਾਹਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਆਪਣੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ 'ਤੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ/ਰਹੀ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਮਿਤੀ: 10.9.1958।

ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ।

ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਪਿਤਾ।

ਸ਼ਰੀ ਨੇ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ 'ਤੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

(3) *ਮੇਦਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ)* ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। *ਸੰਤ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਸਦਾ* (2) ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ *ਸ਼ਿਬ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸੁਬਾ ਸਿੰਘ* (3) ਹੈ। *ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗਰਜਾ ਸਿੰਘ* (4) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸਨ, ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

"ਜੇ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ, ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਕਥਿਤ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"

(4) ਕੇਸਲ, ਜੇ. *ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸੁੰਦਰਾ ਸਿਵਾ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ*, (5) ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ:

"ਡੀਡ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ. 1 ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ ਇੱਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਜੱਟ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਕੀ ਹਨ।

- (2) 1912 PLR 63.
- (3) ਏਆਈਆਰ 1935 ਲਾਹੌਰ 658
- (4) 1967 CLJ (Pb. & Hary.) 628.
- (5) ਏਆਈਆਰ 1931 ਪੀਸੀ 109.

ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀ *ਬਨਾਮ* ਤੱਲਈ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਡੀ. ਐੱਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਕ ਡੀਡ ਲਿਖ ਕੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪਹਿਨਾਉਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਸੀ, ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, - ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ। ਕੇਸ।"

ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੁਝ-ਬੁਝ ਨਾਲ ਲਿਖਤੀ ਗੋਦ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਪੁੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਕਾਰ ਕਰੇਗਾ, ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਮੇਰੀ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੰਗੀਰ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰੀਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ *ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਸੀ, *ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕੀਤਾ।

(6) ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ *ਮੋਦਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਸਹੀ

ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ (1985)1 ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

(7) ਜੇਕਰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਡੀਡ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਯਾ ਰਸਮ ਨਿਭਾਏਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਂਗ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਦੱਸ ਕੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇੱਕ **ਕੁਦਰਤੀ** ਪੁੱਤਰ ਵਾਂਗ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਪੈਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਜੇ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਡੀਡ ਦਾ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਾਰਸ ਮਿਲੇਗਾ, ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿੱਥੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਉਦੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ:

"ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸ਼ਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ।"

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇ।

(8) ਰੋਹੀ ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ, ਸੀ ਈ ਐਕਿਊਟਰ ਹੋਫ ਸੀ ਈਹੇ i> ਡੀਡ, ਇਤਾਸੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀ। ndeU ਮੁਹੰਮਦਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਹਿਮਤ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ. ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਮੁਹੰਮਦ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਸਮ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਵਸੀਅਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਰਹਿਮਤ ਅਲੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰਾਓ ਦਾ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਠ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

“ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਉਪਨਯਨਮ ਆਦਿ ਮਨਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਰਮ ਦੇ ਦਫਤਰ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਵੋਗੇ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਮੇਰੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੋਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਉਸ ਪਾਠ ਦੇ ਰੇਖਾੰਕਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

S73

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ (ਐੱਮ. ਐੱਮ. ਪੁੰਡੀ, ਜੇ.)

(9) ਪੂਰਵ-ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਨਿਯਮਤ > Second1€Ap ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਹਨ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

^੨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

" HSB "

< •

ਐਮ. ਐਮ. ਪੁੰਡੀ ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

1984 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1292

21 ਸਤੰਬਰ 1984

ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1984— ਧਾਰਾ 2(ਐੱਚ), 3, 7, 8, 10, 15 ਅਤੇ 16 — ਅਪਰਾਧਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1974 ਦਾ II)— ਧਾਰਾ 438, 439 ਅਤੇ 439 ਦੇਸ਼ੀ - ਏ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦਾ - ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ 'ਅੱਤਵਾਦੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(h)' ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ - ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ - ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ - ਕੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ— ਇਕੱਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ — ਕੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 'ਅੱਤਵਾਦੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(h) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਵਚਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅੱਤਵਾਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1984 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮਿਆਦ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ 3(1) ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਰਾਏ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਦਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜਿਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਨਾਸਬ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ 'ਅੱਤਵਾਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ'; ਅਤੇ (ਬੀ) ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ, ਉਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ-ਮੁਖੀ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।